

Nr 133

Av herr **Boheman**, *angående regelbunden inspektion av mera avlägsna utlandsmyndigheter.*

Antalet självständiga utlandsmyndigheter (beskickningar och lönade generalkonsulat och konsulat) har mellan 1938 och 1960 ökats från 49 till 69. I årets statsverksproposition föreslås inrättandet av tre nya beskickningar i Afrika. Det förefaller antagligt att inom en näraliggande framtid ytterligare några beskickningar kommer att upprättas. Så gott som samtliga de beskickningar och andra utlandsmyndigheter som inrättats mellan ovannämnda år har av naturliga skäl förlagts till avlägset belägna platser, där vederbörande myndigheter arbetar under ofta svåra förhållanden och från svensk synpunkt främmande miljöer. Med den omfattning som den svenska utrikesförvaltningen nu fått har det blivit förenat med betydande svårigheter att upprätthålla den nära kontakt mellan utrikesdepartementet och de olika utlandsmyndigheterna, som under äldre tider syntes helt naturlig. Kontroll och övervakning av långt från hemlandet belägna utlandsmyndigheter, deras verksamhetsförhållanden och effektivitet genom personlig inspektion från centralorganet synes under dessa förhållanden vara i hög grad önskvärd. Det synes också från vederbörande utlandsmyndighets synpunkt vara eftersträfvansvärt att ansvarig tjänsteman från utrikesdepartementet med icke alltför långa tidsintervaller personligen får tillfälle att på platsen taga kännedom om de problem som från olika synpunkter föreligger. I de flesta utrikesförvaltningar, åtminstone de större, finnes numera en inspektör anställd, vanligen en högt betrodd tjänsteman, som varit chef för en större beskickning, och denne besöker och inspekterar regelbundet utlandsmyndigheterna. En liknande anordning synes för den svenska utrikesförvaltningen icke vara erforderlig eller ändamålsenlig. Samma syfte torde kunna vinnas på en enklare och mindre kostsam väg.

En lämplig utväg synes sålunda vara att i främsta rummet kabinetssekreteraren och personalchefen, eller mera undantagsvis annan högre tjänsteman i utrikesdepartementet, i tur och ordning, ungefär vart tredje år, företager inspektion av de beskickningar, lönade generalkonsulat och konsulat som är mera avlägset belägna. De flesta huvudstäder i Europa samt Washington och New York besöks regelmässigt ganska ofta av högre tjänstemän i utrikesdepartementet i andra tjänsteärenden och torde följaktligen icke vara i behov av här avsedd inspektion. Överslagsvis skulle ett 45-tal platser

komma i fråga, d. v. s. cirka 15 om året. Om dessa uppdelas på i regel kabinetssekreteraren och personalchefen, skulle inspektionen med nuvarande kommunikationsmöjligheter kunna medhinnas under en årlig tjänsteresa för var och en av dem, omfattande tre veckor à en månad.

De resekostnader som sådana inspektionsresor skulle medföra torde vara synnerligen väl använda penningar.

Det kan tilläggas, att med den utbyggnad av utrikesdepartementets personal, som från andra synpunkter torde bli ofrånkomligen nödvändig, torde det bli möjligt för ifrågavarande tjänstemän att företaga här avsedda resor.

Det skulle givetvis vara möjligt för utrikesministern att utan riksdagens hörande beordra här avsedd inspektion. Å andra sidan torde ett uttalande av riksdagen om önskvärdheten av densamma vara av betydande värde.

Någon anslagsökning under tredje huvudtiteln torde icke erfordras.

Med anledning av vad sålunda anförts hemställes, att riksdagen vid behandlingen av tredje huvudtiteln i årets statsverksproposition måtte uttala sig för önskvärdheten av regelbunden inspektion av från hemlandet mera avlägsna utlandsmyndigheter, att förrättas i enlighet med de riktlinjer som i denna motion anförts.

Stockholm den 24 januari 1961

Erik Boheman